

Магазинщикова Ірина

Національний лісотехнічний університет України, Київ, Україна
irim2001@gmail.com

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИПУСКНИКА ВНЗ

The abstract focuses on the ecological component of the social responsibility of high school graduate. It shows that the ecological culture is formed under the main social institutions. In author's view, ecological culture is a responsibility for ethical, ecological and economic results of professional activity.

Keywords: ecological culture, social responsibility of high school graduate.

Головною місією сучасного університету є підготовка агентів інноваційних змін у всіх сферах життєдіяльності соціуму. За сучасних умов кризового стану практично кожної з цих сфер – виробничо-економічної, політичної, соціальної, духовної, – академічна спільнота прагне формувати особистість випускника, готового у межах своєї компетенції приймати соціально відповідальні рішення, максимально повно враховувати наслідки їх реалізації, узгоджувати особисті інтереси з інтересами громади, вести соціально відповідальну наукову, конструкторську, господарську та інші види діяльності.

Формальна оцінка інтенсивності зусиль із запровадження у практику суспільних відносин етичних принципів свідчить про поступ – численні публікації, навчальні та наукові видання, конференції, семінари-тренінги, наявність відповідних курсів у навчальних планах провідних університетів – усе це мало би забезпечити суттєве покращення культури соціальних взаємин, становлення соціально відповідального бізнесу та громадянського суспільства. Проте реальних виявів цих феноменів практично немає. Яскравим свідченням цього є результати соціологічного аналізу, що базуються на вивченні думки суб'єктів різних видів діяльності, котрі переконані у тому, що політика і мораль, етика та економіка є несумісними у наших умовах, а морально відповідальними ми станемо тоді, коли будемо багатими. Ці та подібні стереотипи свідомості тих, хто приймає рішення, котрі зачіпають інтереси соціуму, призводять до трагічних наслідків – поглиблення соціального розшарування, зростання бідності та зубожіння, посилення міграційних настроїв, безробіття, соціальної напруженості у суспільстві.

Хижацьке використання природних ресурсів, неконтрольоване застосування екологічно небезпечних технологій та обладнання, установка на необмежене споживання також є виявами безвідповідального ставлення, оскільки вони спричиняють деградацію середовища існування соціуму, виснаження природних ресурсів, збільшення кількості та масштабів аварій та катастроф. Реальний прогрес у практичному забезпеченні оптимізації взаємодії суспільства з довкіллям досягається шляхом обмеження

споживання природних ресурсів на рівні, що не завдає шкоди майбутнім поколінням, розвитком екозбалансованої, зеленої економіки, розв'язанням гострих соціальних проблем забезпечення рівного доступу до природних ресурсів усіх членів суспільства, подоланням бідності, а також дієвими заходами щодо збереження природних екосистем, біорізноманіття і якості компонентів природного середовища. Цей процес гальмується рядом чинників, головним з яких є відсутність відчутних змін у ставленні до цієї проблеми не тільки політиків та представників великого бізнесу, а й більшості членів суспільства, відсутність змін у суспільній свідомості, системі цінностей.

Інтеріоризація цінностей суспільства сталого розвитку, формування екологічної культури забезпечується усіма головними соціальними інститутами – сім'єю, освітою, наукою, засобами масової інформації, церквою, державою, проте освіті у цьому процесі відводиться центральне місце. Екологічна культура, виявом якої є відповідальність за етичні та еколого-економічні результати фахової діяльності, бажання реально долучитися до справи охорони довкілля та культурних надбань людства – все це стає за сучасних умов необхідною складовою професійної підготовки студентів та обумовлює необхідність екологізації освіти.